

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu ese de doue ori pre septemana: Dumineca si Joi'a. — Prenumeratiunea se face in Sabinu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate cãtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabinu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 14.

ANULU XXIII.

Sabinu in 16|28 Februaru 1875.

tru celalalte pãrti ale Transilvaniei si pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru intãi'a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2, cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2, cr. v. a.

Nr. 252 ex. 1875.

Preacinstiloru Parinti Protopresviteri si Administratori protopresviterali !

Inaltulu Ministeriu reg. ung. de culte si instructiune publica prin emisulu seu din 18 Ianuariu a. c. Nr. 788 recerca pe acestu Consistoriu archidiecesanu, c'a in interesulu unei administratiuni mai grabnice in acele comune bisericesci, unde suntu mai multi parochi sa se insarcineze numai unu parochu cu purtarea corespondintieloru oficiali in afara prelunga responsabilitatea sea proprie.

Deci cu provocare la dispositiunea provisoria a Sinodulu archidiecesanu din 1873. §. 34. al. I si II sunteti insarcinati Preacinstiele Vostre a compune unu conspectu despre parochii aceia, cari in intiesulu acum citatei dispositiuni sinodale au a representã comun'a bisericisca in launtru si in afara, si conspectulu acest'a alu comunicã cu provocare la emisulu ministeriale suscitatu neamenatu concurentulu Oficiu politicu, (comitatensu, districtualu, scaunalu); ear pe parochii respectivi sa i indatorati strinsu, c'a recusitiunile oficiose dela dregatoriile politice sa le duca in deplinire cu tota acuratetia, fiindu singuri respundietori pentru acurat'a loru implinire, spre care sfersitu inse ceialalti preoti confrati din un'a si aceiasi parochia sa le fia intruajutoriu, cu deosebire, candu se ceru datele necesarii despre botezati, cununati, morti, seu si alte date statistice.

Sibiulu, din siedinti'a Consistoriulu archidiecesanu tienuta in 1-a Februaru 1875.

Nr. 129 ex. 1875.

Inaltulu Ministeriu reg. ung. de culte si instructiune publica prin emisulu seu din 15 Ianuariu a. c. Nr. 34847 ex. 1874. arata consistoriulu archidiecesanu, ca unele officii parochiali, candu corespundu intre sine in cause oficiose, nu adresãza harthiele la officiu parochiale, ci la persón'a parochulu, ceea ce a datu adeseori ansa a se supune astfelu de harthii tacsei postali.

In urmarea acesteia sunteti insarcinati Preacinstiele Vostre, a indrumã pe parochii, capelanii si comitetele nostre parochiali, c'a pe venitoriu tôte harthiele oficiose, sa le adreseze totdean'a catra officiu respectivu, cu care are a corespunde, d. e. Prea onoratulu officiu protopresviterale gr. or. alu (numirea); Onoratulu officiu parochiale gr. or. in Onoratulu comitetu parochialu gr. or. in

Ear pe coltiulu stangu alu cuvertei sub cuvintele: Exoffo: sa se adauge intre parantese; „in afaceri bisericesci,“ ori „matrimonali,“ ori „scolari“.

Sibiulu, din siedinti'a Consistoriulu archidiecesanu tienuta in 23. Ianuariu 1875.

Nr. 3253. ex. 1874.

Conformu ordinatiuniloru Inaltulu Ministeriu reg. ung. de apararea tieriei din 7. Septembrie 1874 Nr. 11685. si 20 Novembre 1874 Nr. 50067. prin acest'a sunteti insarcinati Preacinstiele

Vostre, a compune unu conspectu despre toti preotii santiti dela anulu 1869, cari n'au esitu anca de sub obligamentulu de a servi ca apertori de tierra (honved), in cari conspecte sa se insemneze prelunga numele respectiviloru preoti timpulu, candu a primitu chirotonirea si candu s'a introdusu in officiu de parochu seu de capelanu, si prelunga accluderea ordinatiunei consistoriali, prin cari se renduesce introducerea respectivulu nousantitu in officiu seu, seu a Singeliei, sa le transpuneti din officiu comandai concernente de bataliune a apertoriloru tieriei, — spre a i inscrie in list'a preotiloru, — ear pe venitoriu veti avea a face totdean'a aceste aratari, de cate ori se va santu intru preotu atare clericu, care sta anca sub obligamentulu de a servi ca apertoriu de tierra (honved).

Sibiulu, din siedinti'a Consistoriulu archidiecesanu tienuta in 23 Ianuariu 1875.

In absentia Escelentiei Sale Par. Archiepiscopulu si Metropolitulu,

Nicolau Popea m. p.
Archimandritu si Vicariu
archiepiscopescu.

Sabinu 15 Februaru.

Renumitululu polonu Bem, unulu dintre generalii armatei unguresci, dupa o absentia de mai multe septamãni, in lunile cele dintãiu ale anulu 1849, reintorcendu-se in Transilvania si aflãndu temnitiele si localurile publice tecsute de romãni inchisi, din cari in tôte dilele se judecã si se impuscã câte vre-o câti-va, — a batutu in pãlmi si a disu: pentru Ddieu, asiã voiti d-vostra sa castigati pre romãni? "

Resunetulu unei atari indignatiuni are locu in inimile nostre, candu vedemu ca nu e ocaziune câtu de mica, carea diurnalistic'a magiara*) sa n'o folosisca spre a vatemã simtiemintele patriotice ale romãniloru in modulu celu mai ofensatoriu.

Cãtu de mica, dicemu; pentrucã ce ansa pôte dá unu daru seu o elemosina data unui gimnasiu pentru scopulu culturai la tragerea clopotiloru „patriotismulu“ intr'o dunga, cu parol'a de alarma, ca „patria e in pericolu“ ca se crescã „agitatori“ in tierra si câte alte basaconii?

Vedi dómne! a datu Romãni'a o subventiune de 6000 fl. v. a. gimnasiulu din Brasiovu si patria e in pericolu, acolo nu se mai crescã de câtu agitatori. Déca n'aru fi atãt'a seriozitate in fondulu cestiunei, aru trebui omulu sa plesnesca de risu de intielepciunea cea adunca a diplomatiloru din birourile redactiuniloru Budapestane, de talentele loru, ce mai, pre aci, pre aci, stau sa atinga genialitatea, cu care ele descoperu „pericolu patriei.“ Noi pâna acum amu tacsatu strigatele aceste cá pre cele ale aceloru vighiatori de nôpte de odinória, cari iern'a se invaluiã bine in mantelele loru si de câte ori simtiau miscãndu-se ce-va in apropiarea loru strigau: „Te vediu! te vediu!“, de si nu vedeau nimic'a. Si in adeveru ce erã si alarm'a de deunedu „ca au intratu romãni din Romãni'a cu armele in mâna pre tei-

*) „Mag. Polg.“ face o esceptiune pentru ca a primitu cu reserva unu articulu favorabile ajutoriuulu.

toriuulu nostru pâna in apropiarea Mehadiei? “ si in urm'a urmeloru ce se vedi? nisce venatori s'au ratacitu pre teritoriuulu nostru si nimic'a mai de parte.

Alaratele aceste, repetite de atãtea ori, nu suntu nici bune, nici patriotice. Ele potu nutri si conservã in inimile magiariloru, cari nu intrãba mai de parte dupa originea lucruriloru, o ura perpetua contr'a romãniloru, carea sa cresca cá „fama“ lui Ovidu mergendu; in romãni de alta parte sa sternesca credinti'a, ca aici nu e vorb'a de alt'a, de câtu de o persecutiune sistematica si de unu descreditu totalu, pentru de ai calificã pentru o stare asupritória. Intrebãmu ca asiã voiescu patriotii diurnalisti ung. sa inainteze apropiarea cetateniloru unui si acelu statu câtra olalta? asiã prosperarea patriei comune?

Sa incãpa acum si diurnalele romãne a luã represalie, pentru ajutoriele, cari mergu de aici in Romãni'a, atunci eata scandalulu gat'a intre vecinii, cari aru trebui sa fia cá fratii, si inca intaritat.

Unic'a consolatiune ne mai remane, ca scimu, ca guvernele ung. de pâna acum in punctulu acest'a au fostu mai loiale. Au cerutu cá ajutoriuulu sa se dea prin ministeriu si acest'a asiã s'a si urmatu.

Diurnalele unguresci mergu in desvelirea nesciintiei loru asiã de parte, incãtu punu pre unu „Muresãn“ in fruntea gimnasiulu romãnu din Brasiovu, pre cându unu dnu Iacabu Muresianu este directorulu gimnasiulu magiaru, romano-catolicu din Brasiovu, carele nu pôte fi suspiciunatu nici de agitatoriu nici de crescatoriu de agitatori, — acolo unde este directoru, din simpl'a cauza, ca asiã ce-va nu suferẽ inspectiunea superiõra a institutulu, a câru antestatoriu este densulu. Cum va agitã elu acolo unde nu e directoru?

Diurnalele unguresci mai descoperu, ca gimnasiulu romãnu din Brasiovu i s'a detrasu subventiunea, pentrucã nu permite (?) statulu influinti'a competentã. O erõre mai mare nu puteau face, câci este sciutu si cunoscutu, ca diet'a a denegatu licidarea subventiunei, din cauza, ca nu se denucescu profesori in proportiunea subventiunei si din partea statulu.

Putiena ostenela aru costã pre respectivii sa judece dreptu, déca aru cugetã, ca gimnasiulu romãnu din Brasiovu este confessionalu; ca gimnasiulu, cá atare, cade in periferia art. IX de lege din 1868 si a Statutulu organicu, intaritu de Majestatea Sea Regele Ungariei, si in fine ca biseric'a autonoma stã sub legile tieriei si prin aceste sub suprem'a priveghiare a statulu si a corõnei. Incapu aci suspiciunãrile de totu felulu, suspiciunãrile, cari, dupa ce au facutu sa se denegã subventiunea din partea statulu, sa faca a se interdica ori-ce ajutoriu pentru unu institutu, despre care nu se pôte aduce nici o singura dovêda, ca aru fi trecutu, odata macaru, preste legile tieriei si aru fi vatematu loialitatea câtra acelea si câtra statu?

Aru fi fõrte de lipsa, cá acei ce emitu in publicitate opiniuni sa fia mai conscientiosi, câci numai asiã voru corespunde misiunei celei mari ce au luat asupra-si de a lucrã pentru binele si prosperarea patriei comune.

„Közérdek“, si dupa elu alte diurnale, intr'unu articulu dice, cu privire la ajutoriuulu de 15,000 lei pentru gimnasiulu rom. din Brasiovu ca guvernulu sa nu suferẽ cá Romãni'a sa cresca agitatori in tierra, si sa intreprinda totu ce-i stã in putintia cá ajutoriuulu sa nu se primisca.

Formarea cabinetulu da preste greutãti cu multu mai mari decum se potea prevedẽ. Se facura repetite incercãri pentru a aflã unu ministru presiedinte aptu, dara pâna acum fãra resultatu. De a rendulu fura provocati Slavy, bar. Wenkheim si cont. Festetits, se ia asuprale missiunea cea grea dara toti o respinsera, din consideratiuni de sanatate seu din alte motive. Se mai facu de nou o incercare cu betrãnuulu Ghyczy care la prim'a audientia la Majestatea Sea se rogã se fia suspinsu din postulu seu, cu o resolutiune din care usioru se potea vedẽ, ca ori-ce incercare cu densulu va fi fãra folosu. Asemenea resultatu se pare a fi avutu pasii consiliariulu aul. Pápay la Slavy.

Intre atari impregiurãri lucrulu celu mai simplu e sa se chiamo in fruntea noulu cabinetu C. Tisza, despre a câru caracteru si capacitate Majestatea Sea are cea mai buna opiniune. Se vedẽ ca Majestatea arata o deosebita predilectiune majoritatei de pâna acum voindu sa puna din sirurile ei unu membru in fruntea noulu cabinetu. Din consideratiunea acest'a ministrulu presiedinte Bitto fu insarcinatu sa negocieze cu ministrulu de culte Trefort, care se dice ca va fi concreditu din partea Regelu cu postulu de primu ministru. Bitto a referatu acest'a combinatiune corifeulu din stang'a ci nu se scie opiniunea ce a datu acest'a. (In fine inse totusi luã baronulu Wenkheim asupra-si sa formeze unu cabinetu.)

(Comissionile pentru esaminarea advocatoriloru la B.-Pest'a si la Tergu-Muresiulu.)

Ministrulu de justitia conformu §-lui 4 art. de lege XXXIV. 1874. au numitu din Bud'a-Pest'a de presiedinte pre judecatoriuulu dela curtea de cassatiune Emericu Szabó; de vice-presied. pre presiedintele de senatu dela tabl'a reg. Aloisiu Damvári; de membri: pre profesorii dela facult. jurid. a univers. de Bud'a-Pest'a Stefanu Apathy si Ioanu Baintner, consil. reg. pre judecatoriu dela tabl'a reg. din Bud'a-Pest'a Bella Bartha si Vasil. Dessewfy; pre judec. dela tribun. comerc. Carl Fábry; pre substit. secret. de statulu minist. comerc. Aless. Havas; pre consil. minist. la culte si instr. publica Candia Lud. Hegedüs; pre judecat. dela tabl'a reg. Sigm. Kassay. Paulu Keömley, si Alois Lnorr; pre secret. minist. finan. Ion. Kogler; profes. dela facultatea jur. Aug. Lechner; pre judec. dela curte de cassat. Emiliu Manoiloviciu, pre judec. dela tabl'a reg. Teo. Regner. pre judec. dela tribun. de B.-Pest'a Gabr. Santha, pre judec. dela curtea de cassat. Albert Soltész, pre judecatoriu dela curtea supr. de apelu Emericu Suhay si si Ionu Suhajd'a, pre substit. dela suprem'a procuratura de statulu Eduardu Seuffert; pre jud. dela curtea de casatu. Emer. Szentgyörgyi si Alecsiu Tóth, pre procurator. de statulu la tribun. de B.-Pest'a Aug. Tutschner, pre consil. reg. si profes. la facult. jurid. a univers. de

B.-Pest'a Aug. Wenzel si pre judecat. dela tabl'a reg. Emer. Zlinszky.

Pentru comis. esamin. din Tergu-Muresiului: de presiedinte pre presied. tablei reg. bar. Carlu Apor; de vice-pres. pre presiedintele de senatu dela tabl'a reg. Ant. Tribusz, Mich. Binder, Sim. Vaid'a, Carol Ferencz si Dr. Gavr. Endres; pre presied. tribun. reg. din Tergu-Mur. Ant. Domokos, pre substit. dela supr. procuratur'a de statu din Tergu-Mur. Dr. Ios. Székely; pre judec. supl. dela tabl. reg. Dr. Nic. Dozsa, dre procurat. de statu Nic. Szilágyi. si pre sub judele reg. alu scaunului Muresiului Col. Szentiványi.

Despre cestiunea drumului de feru pre la Turnulu rosii.

(Prelegere instructiva tienuta in reunieana meseriasiloru sasesci din Sabiiu de C. Schochterus.)

Onorata adunare! Intrebarea despre continuarea drumurilor unguresci in si preste Transilvania incepù sa intarite inimile locuitorilor transilvaneni pre la mediloculu aniloru 50 intr'o mesura forte mare, se formara doue grupe, dintre cari fia-care avea unu proiectu deosebitu despre drumurile ferate.

Prim'a grupa o formau cetátile Clusiu, Mediasiu, Sighisiór'a-Brasiovu cu proiectulu Oradea mare-Clusiu, valea Ternavei-Brasiovu-Buzeu, pentru cari se purtá o lupta cu tóte poterile disponibile, — a dóu'a grupa Orestie-Sasu-Sebesiu-Sabiiu cu proiectulu Aradu - Vintii-inferiori - Sabiiu-Turnu rosii; ambele proiecte erá deplinu indreptatite si executarea loru erá in interesulu tieriei.

Impartirea acést'a a tieriei in dóue grupe avù urmarea, ca cestiunea drumurilor ferate transilvane se folosi de cátra pártile normative de unu pretestu politicu si astfelu se impedecá impreunarea fratiloru inimici. De se impreunau partidele pentru a lucrá solidariu pentru ambele proiecte, Transilvania, de dieci de ani incóce, avea dóue linie, cari impreunau liniile unguresci cu cele románe, pre cându noi abiá de 5 ani avemu prim'a linia de feru transilvana cu capetulu in Alb'a-Iuli'a si de 3 ani drumulu orientalu ungurescu cu capetele in Brasiovu,

FOCISIÓRA.

Locuintiele chinesisiloru.

Casele chiese nu au nici o urma din gustulu orientalu; ele suntu prea simple si sémena, in multe párti, cu constructiunile gasite la Pompeia. Cá si in acestu orasiu romanu, nici palatele celoru mari, nici locuintiele burgesisiloru n'au ferestre despre strada; ele suntu tóte luminate despre curte. Giamurile suntu inlocuite, séu prin harthia unsa cu untu de lemn, séu prin sidetu, séu prin retiea, astfelu ca domnesce o semi-obscuritate in apartamente. Mai pretutindeni se aprinde diu'a câte o lampa suspendata de plafonu. Tóte casele de óre-care importantia au trei usi de intrare, din cari cea din midilocu nu se vede decâtu la ocaziuni extraordinarie séu pentru a primí vre-unu óspe distinsu; cele-lalte dóue suntu destinate pentru tóte trebuintiele ordinare. In tempulu noptie, aceste usi suntu luminate de fia care parte prin lanterne, si o inscriptiune pusa deasupra reamintesce numele si titulu proprietariului. Bas'a loru se compune de granitu si de alte pietri tari; restulu este totu-déun'a construita de caramidi. Nu se intrebuintieza la densele mai nici odata ferulu.

Magasinele suntu totu-déun'a ornate cu insemne pre cari suntu zgravite cea mai mare parte din obiec-

Muresiu-Osiorheiu si Sabiiu. O mare influentia, se dice, ca a eseriatu asupr'a tienutei partidelor convictiunea, ca drumulu de feru pe la Turnu-rosiu se va executá póte mai curendu decâtu linia Brasiovu si prin acést'a cladirea celui din urma in genere potea deveni problematica

Imputarea, ca interesele tieriei s'au pagubitu prin o veementa agitatie contr'a liniei Oradea-mare-Brasiovu, nu póte atinge Sabiiulu, — potemu afirmá cu linisce deplina, ca noi n'amú agitatú nice pentru linia Aradu-Turnu-rosiu, cu atátu mai putienú dara contr'a celei-lalte linie, pentru ca eramú de asia firma convingere, ca dupa mintea sanatósa unu drumu de feru se poté cladí numai preste Turnulu rosii in cátu amú dechiaratu toti pasii facuti in caus'a celei-lalte linie si totu crucerulu datu pentru acést'a afacere de pura risipire.

Credinti'a nótra se intari mai multu prin sentinti'a autoritatiloru recunoscute in genere, cari intrevinira cu tóta resolutiunea pentru junctiunea dela Turnulu rosii. Mi permitu sa numescu dintre acei barbati, cari s'au pronuniatu pentru Turnulu rosii numai patru si sum firmu convinsu, ca enuciárile loru voru trebú sa fia considerate din partea fia-cáruia de normative.

Celu dintáiu e maresialulu campestru contele Moltke, care a aretatu de repetite ori, ca scie sa afle calea cea adeverata, densulu dice: „Afara de acést'a o linia dela Varn'a preste punctulu de trecere Rustciucu indigitéza mai multu spre pórt'a Transilvaniei, care nu este alt'a decâtu valea Oltului. Sabiiulu si Rustciuculu suntu capetele unei linie, cari aru impreuná mai corespundietoriu Transilvania cu Dunarea si aru fi prelánga acést'a si mai eftina.“

Alu doilea e domnulu siefu din statulu majoru austriacu, maresialulu campestru Hesz, care s'a pronuniatu intr'unu memoriu cum urméza: „Desi mai tárdiu, cladindu-se linia de junctiune Belgradu-Sofia-Constantinopole, se va trage dela linia Aradu Sabiiu comunicatiunea postei cu Indi'a, totusi pierderea pentru noi e neconsiderabila, pentruca acést'a noua junctiune merge pre terenu austriacu pána la Semlinu; drumulu de feru pre la Turnu-rosiu inse, care costa preste totu numai 22

tele ce se vedu in ele, si cari inlocuescu anuciurile pentru unu mare numeru din acei cari nu sciu cetí; adesea se adauga: „Aici nu se incéla“. Grati'a unoru drapele de diferite coloru, cari fálaie in verfulu unoru lungi prajini afara de case, se póte cu inlesnire ghici fia-care pravalia. Aco-perisiurile suntu povarnite si intreacu cu multu zidurile; ele suntu sustienute prin colóne de lemn vepsitu, si mai adesea, unu capu de dragonu, cu gur'a deschisa, este pusu in verfu pentru a departá ori-ce influentia periculósa. Ardosiele suntu vepsite cu verde, rosii, galbenu, dupa rangulu proprietariului si lustruite cu lacu.

Intrandu in interiorulu unei case avute chiesesci, se intalnesce mai intáiu unu vestibulu in midiloculu cáruia se afla unu basinu de unde sare in susu apa si unde se jóca o cantitate de pesci aurii si argintii. Páretii suntu tapetati cu o stofa de matase pre care suntu brodati proverbiu lai Confuciu si ai altoru intielepti. Parchetulu este de portielanu, pre care lu acopere iérna cu covóre magnifice; scaune separate prin superbe vase cu flori, suntu radiemate de páreti. O galeria din acestu vestibulu conduce la sala de mancare, a cárei tóta mobilarea constá intr'o mésa mare in forma de potcova, unu numeru óre-care de scaune si mai multe dulapuri. Se lasa totu-déun'a in asta sala destulu spatiu pentru cá servii sa se póta miscá in voia si pentru cá jon-

milióne se va rentá totu-déun'a dejá — numai prin comerciulu in principatele dunarene si preste Trapezuntu in Persia.“ — „Pentru guvernulu nostru inse trebuie sa se accepte in momentulu presentu, prin urmare sa se statoréscá de principiu pentru cladirea celoru doue drumuri din Transilvania, cá sa se apróbe la tóta intemplarea liniei Alb'a-Iuli'a o garantia de interese pána la 5%, dara sa nu i sa faca in acést'a privintia vre-o concessiune, prin care cladirea drumului de feru Aradu—Turnu rosii, care ni aduc comerciulu universalu, s'aru face imposibile.“

Alu treilea e directorulu generalu alu drumului de statu austriacu, cavalerulu Engerth, care chiamatu fiindu cá esertu de cátra comisiunea drumurilor de feru a senatului imperiale din Vien'a dechiará: Stabilirea junctiuniloru Aradu-Sabiiu-Turnu rosii-Bucuresci este o necesitate absoluta pentru imperiu, pentru ca numai pre acést'a cale se póte aduce o parte mare a comerciului universalu pre liniile austriace.“

In asemenea sensu s'a pronuniatu la provocarea acelu comitetu consiliariulu r. si directorulu liniei Tisza domnulu Simke.

Ne potemu esplicá dara convictiunea ce domniá in Sabiiu, ca pentru o linia, care ni promite unu venitoriu atátu de mare se va aflá capitalulu recerutu fára de a mai agitá si déca s'a facutu in decursulu celoru din urma 20 ani pre ici colea câte ce-va, aceste probe modeste de agitatie potemu sa le ascriemu numai impregiurarei, ca din cându in cându totusi se ivea o indoiéla despre efectulu astoru felu de enuciatiuni, fiindu ca totu nu se aflá inca o societate pentru cladirea liniei.

Sa vedemu ce a facutu Sabiiulu dela 1850—1870 pentru realizarea intreprinderii.

La inceputulu aniloru 1850 se formá in Sabiiu o societate, care impreuna cu cas'a Rotschild in Vien'a tractá linia Vintii inferiori—Turnu-rosiu, operatulu respectivu inse nepotendu-se aflá capitalulu necesariu pentru cladire, s'a datu societátiei dela drumulu Tisza pre lángá rebonificarea speselor.

La inceputulu aniloru 1860 s'a delegatu la Vien'a o deputatiune, care

gleorii sa póta dá representatiunea loru. Ceea-lalta dá in galeria de camer'a de primire, unde de obicei proprietariulu 'si desfasiura totu luculu seu. Ací se vedu mese de lemn de trandafir si de camforu, ornate de paseri, de fluturi si de flori, sculptate cu multa arta, si admirabile atátu prin desemnulu cátu si prin coloritulu loru. Cându o societate incungiura un'a din aceste mese se aterna impregiuru perdele de matase, pentru cá femeile casei sa póta sa se apropia si sa ia parte la conversatiune fára a fi veduite. Mai multe alte mese patrata, inaintea cáror'a invitatii, doi câte doi fuméza si iau cafea, dau salei de primire multa asemenare cu o eleganta cafenea européna. Dara celu mai frumosu ornamentu alu acestei camere, suntu magnificele lanterne suspendate de sculpturile aurite ale plafondului. Laternele, de ordinariu de sidetu, de osu séu de stiela colorata si ornate cu picturi frumóse, suntu, afara de acestea, garnisite cu cristalu care produce unu efectu admirabilu.

Dupa vestibulu, sal'a de mancare si camer'a de primire, vinu apartamentele particulare si camerele de culcare. Mobilarea acestoru din urma se compune dintr'unu patu, dintr'unu lavoaru si dintr'o toaleta cu oglinda. Paturile suntu inca unu articulu de lucsu la chiesi. Alta-data ei dormiau pre josu, pre asternuturi, pre piei séu pre foi de bambu. Este adeveratu asta

avea sa determine pre inaltulu guvern si pre senatulu imperialu sa-si asigureze linia Aradu—Sabiiu—Turnu-rosiu.

Acestei deputatiuni i se póte mul-tiemí, ca in prea innalt'a resolutiune din 14 Iuliu 1862 cátra ministrulu de comerciulu de atunci se dice:

„Fiindu ca Eu concedu in principiu continuarea drumuriloru Tisza dela Oradea mare si dela Aradu preste Transilvania cátra fruntariile Romaniei atátu prin Brasiovu cátu si prin Sabiiu, Te imputernicescu sa intrí in negociári cu intreprindietori apti pentru a statorí continuarea acestoru drumuri si sa purcedi aici conformu propuneriloru facute.“

„In respectulu negociáriloru cu guvernulu principatului románu pentru junctiunea drumuriloru transilvane cu cele din Romania vei avé sa te puni in contielegere cu ministerulu Meu de externe.“

Se scie ce putienú resultatu avù acést'a prea inalta resolutiune, negociáriile s'au traganatu si cu liniile transilvane s'au facutu, cum amintirámú mai susu, politica, promitiendu-se cladirea cându reprezentantiloru unei'a, cându reprezentantiloru celeilalte linie, in fapta lipsea inse vointia pentru promovarea loru si astu-feliu se pagubira forte reu interesele tieriei.

Anulu 1867 dede de nou ocaziune cetátiei Sabiiu sa intrevina pentru linia Turnulu rosii. Ministerulu r. u. de comunicatiune a publicatu la 20 Augustu 1867 rociulu drumuriloru ferate pentru Ungaria si a tieriloru anecsate, unde erá cá linia principale preste Transilvania sa fia numai un'a si adecalini'a Oradea mare-Clusiu-Copsi'a-Brasiovu, pre cându Sabiiulu erá prevediutu numai cu o aripa.

Pericululu ce provenea de aici pentru Sibiiu, se cunoscú indata si intr'unu memoriu substernutu inaltului ministeriu in Novembre 1867 reprezentanti'a cetátiei si a scaunului, es-punendu motivele, petituná pentru susceperea liniei pre la Turnulu rosii la alu doilea punctu spre Romania.

Faptele amintite in memoriu in favorulu turnului rosii le tienú reprezentanti'a Sibiiului atátu de decisive cátu erá de firma convictiune ca acést'a junctiune totu trebuie sa vina la valóre si asteptá cinci ani sa se implinésca acést'a rogare.

di ca toti au paturi; dara la avuti cá si la seraci, ele nu constau decâtu din dóue scánduri legate de stálpí de lemn si acoperite cu unu mindiru. Casele avute mai punu si unu pologu cu lungi perdele. Barbatii cá si femeile se culca numai pre jumetate desbracati; nu scotu de cátu cismele, pantofi si vestmintele de deasupra. De obicei se acoperu cu tiesaturi de bumbacu, si cându este frigu, cu piei. Ei nu cunoscú usulu plapomiloru.

In Chin'a, nu esista usi in interiorulu caselor. Deschidieturile prin care camerele comunica unele cu altele suntu ornate cu catifea séu cu bumbacu brodatu. De asemeni, nu se afla in case nici sobe nici caminuri; se incaldiescu prin mediloculu unui numeru óre-care de mangale puse in centrulu camerei. Pendulele de ase-menea suntu necunoscute si suntu inlocuite prin orologiuri cu nesipu séu cu apa, cari se gasescu in tóte casele fia avute fia serace.

Curtile interióre ale caseloru chiese suntu adesea ornate cu balcóne si galerii, si imfrumsetiate prin basinuri si flori mirositóre. Ele contienú si mici pavilóne cari serva de sali de jocu si unde vér'a chiesii gasescu unu adapostu contr'a caldurei.

In mai multe palate si in resiedintiele de véra ale celoru mari, aceste curti ocupa unu spatiu considerabilu, si contienú fontáni artificiale, eleste si pesteri ornate cu stánci mici; dara pentru a construí o astu-

Din acésta liniste sigura tresari Sibiulu pre neasteptate prin proiectulu de conventiune dela 22 Augustu. asupr'a cãru guvernulu austro-ungurescu s'a întielesu cu guvernulu romanu, in care s'a statoritu trei puncte de junctiune la liniile române, între cari inse totu nu se aflã Turnulu rosiu. Acestu proiectu de conventiune din norocire nu fu primitu de camer'a romãna.

Dupa 20 ani dara intrebarea junctiunei dela Turnulu rosiu stã mai reu cã in anulu 1852, pentru ca nu numai nu deveni fapta, ci mai multu, ea cadiu din tôte combinatiunile.

Esperientiele facute pâna acum in intrebarea acésta duserã in fine la convingerea, ca e periculosu a crede ca o cale desemnata de natura trebuie sa fia folosita absolutu de capitalu, si ca e putienu priinciosu a dá totu la 5 ani pentru realizarea junctiunei dorite o manifestatiune, vediurã in fine, ca trebuie sa fimu activi cu tóta energi'a si neintreruptu, déca voimã cá junctiunea dela Turnulu rosiu, fiindu absolutu necesaria pentru industri'a transilvana, sa devina fapta.

In tómn'a anului 1872 se formã unu consortiu din reprezentantii diverselor ramuri de profesiune, cari 'si facu de problema a intrebuintã tôte medilócele disponibile, pentru cá lini'a Turnului rosiu sa devina fapta, se întielege de sine, ca nu potea sa fia verb'a de proiectulu de mai inainte Vinti-inferiori - Sabiiu - Turnu-rosiu fi indu Sabiiulu impreunatu cu Copsi'a printr'o aripa. Trebuie dara sa se ia in considerare continuarea drumului feratu dela Sabiiu pâna la Romnicu, punctulu, pâna la care liniile române se voru cladí in tempulu celu mai de aprópe.

Déca voiamu sa lucrãmu cu succesu pentru acésta intreprindere erã de lipsa sa slabimu motivele aduse contr'a Turnului rosiu si impreuna cu aceste si parerile cele false, trebuiã sa se dovedesca, ca elocarea capitalului in intreprinderea acésta e avantagiósa.

Voiamu sa ajungemu acésta trebuiã mai întâiu sa lucrãmu cu cuventulu si scrisórea si in urma sa aducemu o dovéda neresturnabila pentru asertiunile nóstre.

Dupa ce consortiulu a facutu unu programu de purcedere si adunatu medilócele banesci recerute prin subscriptiuni si prin resolutiunea laudatei comunitãti a cetãtiei s'a pornitu actiunea.

Se cunoscù indata, ca punctulu greutãtiei in acésta intrebare jace in

felu de locuinta trebuie sa obtiena permisiunea imperatorelui, care adese o refusa pentru a nu face neproductive intinderi prea mari de pamentu. Aceste superbe palate au fia-care templele loru pentru diferitii idoli, si sãli stramosiesci contienendu o cantitate de inscriptiuni sculptate in marmura. Suprem'a loru elegãntia consta in a acoperí invelisiurile cu unu firu subtire de arama pentru a impededã pãserile de a-si face pre ele cuiburi, si tôte palatele imperiale suntu inavutite cu acestu ornamentu.

Casele cele mai inalte n'au decãtu dóne etage, bine întielesu cu etagiulu din pamentu, cãci chinesisii privescu cá o desonóre de a locuí sub piciórele altui'a.

Edificiele publice ale chinesisilor pórtã totu-déun'a numele de templu, ceea ce nu le impededã de a fi magazine, biblioteci, teatre, etc. Frumseti'a acestoru monumente nu consta decãtu in picturi si ornamentu, cari le facu sa pérda ori-ce aspectu majestuos. De si templele consacrate cultulu suntu destulu de inalte, dubl'a galeria care le incungiuã si ale cãroru colóne atingu pamentulu, le facu sa para ca suntu ingropate in pamentu. (Trompet'a).

(Journal pour tous).

Bucuresci, fiindu ca dóne pãrti din linie se afla in Romãnia si numai un'a in Ardélu, ne amu pusu in contielegere cu ómeni de influentia din Romãnia si s'a tramisu dlu consiliariu aul. *Bolog'a* cu inginerulu Ios. *Frank* in Romãnia cu mandatulu, cá mai întâiu sa castige cercurile Romnicu si Pitesci pentru intreprindere si dupa acésta sa lucre in Bucuresci pentru realizarea ei.

(Va urmã.)

Cincu-mare, in Fauru 1875.

Motto: „Saum cuique, dupa notiunile sasesci aplicatu.“

Sinodulu nostru parochiale tînutu in 16 Novembre 1872 sub presiedinti'a p. adm. p. pescu Grigoriu Maieru la propunerea comitetului parochiale, au primitu de alu seu conclusu urmatórea petitiune cátra Universitatea fundului regiu, pre carea o reproducemu aci din cuventu in cuventu din motivele ulterioari:

„Inclita Universitate! Ilustre domnul Presiedinte!

„Chiamarea inclitei Universitãti, se vede din acte, ca au fostu si este specialmente promovarea culturai prin dotarea instituteloru invetiamentali din fundulu regiu.

„De-si vedemu ca prin donatiunea inclitei universitãti din anulu 1850 Nr. univ. 1280, cele 50 de mii fl. date pre anu din averea fundului reg., la a cãrcia adunare fara nici o dubietate, multu au contribuitu si contribuescu si romãni din fundulu regiu, cari dupa Andreianu, au fostu cu conlocutori nostri fratii sasi „un us populu sã“, — specialmente s'a datu numai pentru inaintarea in cultura a fratiloru sasi, in a cãroru scoli inse nu ne erã nóue intredisa cercetarea prelegeriloru*), totusi vedemu ca inclit'a universitate, condusa fiindu de principiulu egalitãtei, dreptãtei si ecuitãtei, au ordinatu si ordinéza pre acestu teritoriu si dotarea preotimei române prin segregarea asiã numitei portiuni canonice din pamenturi comunale, ceea ce in parte s'a efeptuitu spre multiamirea preotimei nóstre cei serace.

„Mai multu vedemu, ca inclit'a universitate, au facutu o donatiune insemnata atãtu pentru gimnasiulu nostru confes. din Brasiovu cãtu si pentru colegiulu ung. din Orãsti'a. — Prin acésta fapta generósa incl. univ. au recunoscutu „proprio motu“ egalitãtea de dreptu între romãni, ungurii si sãsii din fundulu regiu, precum si indreptãtirea egala la averea comuna de seculi adunata si cu puterile nóstre concurentiali.

„Premitiendu aceste adevèruri, ne întórcemu umilitu subscriulu sinodu paroch. bis., la caus'a nóstra speciala, pre carea voimã a o desveli incl. univ. si in fine a ne rugã si noi pentru putienu medicina spre vindecarea morbului nostru.

„Opidulu Cinculu-mare este intr'unu numeru fórte insemnatu locuitu si de romãni gr. or. cari cu ajutoriulu inteligintiei loru si a fratiloru sasi au aredicatu unu edificiu fórte acomodatulu de scóla unde pâna acum docéza doi invetiatori in dóne despartimente, pre cari ii dotãmu parte din medilócele proprii, parte din cas'a comunale.

„Atãtu sinodulu nostru paroch. cãtu si inspectoratul scolariu distr., au vediutu lips'a de unu alu treilea invetiatoriu, cãci altmintrea in scóla nóstra confes., nu se póte face progresulu celu doritu, cu atãta mai multu, cãci intentiunea mai mariloru nostri tientiãdia intr'acolo, cá in Cincu-mare are sa se faca o scóla normala centrala.

Puterile nóstre concurentiali, suntu inse atãtu prin intricosãtulu focu din anulu 1869 cãtu si in urm'a cestoru doi ani trecuti neroditori, atãtu de subtiãte si esauriate, cãtu nici decumu de presente, nu se mai potu intinde cu efectu in indigitãta directiune si din acésta cauza cutediãmu a inplorã ajutoriulu incl. univ., carea petrunsa fiindu si pâna acum despre necesitatea promovãrei culturai in fundulu regiu, au vo-

*) De unu tempu incóce dá, dara mai nainte nu. —

tatu sub Nr. univ. 1280 ex 1850. pentru scóla ev. si tenerii scolari ev. (sèu studentii ev.) din Cincu-mare o dotatiune anuala de 2700 fl. m. c. si mai decurendu altã dotatiune pentru scóla industrialã de 800 fl. si unu stipeñdiu pentru unu studentu ev. la scóla agraria in Mediasiu in suma anuala de 120 fl. v. a. — Acestea si alte fapte generóse in interesulu culturai poporului din fundulu regiu, merita a fi scrise cu litere de auru pre paginile istoriei.

Noi romãni, cari suntemu in acestu seãunu mai egali la numeru cu fratii sasi, din pricin'a tempuriloru vitrege nu ne-amu bucuratu de atari medilóce binefacãtóri.

Dupa datele statistice scóle din matriculele oficiali parochiali in Cincu-mare suntu copii obligati la scóla:

a) sasesci	340.
b) romãni greco-orientali	465.
Sum'a	465.

Copii romanesci gr. or. oblegati de scóla suntu asiã dara mai multi cá a trei'a parte vis-a-vis cu cei sasesci.

In proportiunea acésta pre basea egalitãtei de dreptu si pre basea art. de lege LIII din 1868 §. 23. se cuvine a fi si scóla nóstra greco-orientala din Cincu mare impartasita cu unu ajutoriu proportiunatu din comun'a avere a fundului regiu si anume cu a trei'a parte din 2700 fl. m. c. anume cu sum'a de 900 fl. m. c. pre anu.

Cu umilintia si plecaciune ne rogãmu: Cã inclit'a universitate a fundului regiu, sa binevoiésca a in'intiã si pentru scóla nóstra greco-or. din Cincu-mare o dotatiune anuala in sum'a cea drépta de 900 fl. m. c.

Din siedinti'a sinodului paroch. gr. or. tînutã in 16 Novembre 1872.

Grigoriu Maieru, m. p. adm. prot. cá presied.

Moise Branisce, m. p. not. sinod. paroch.

Acésta petitiune publicandu-se si in diuariulu nostru „Telegrafulu Romanu“ nr. 96 din 30 Novembre 1872, fu inaintata la inclit'a universitate, de unde amu primitu cu datulu 19 Decembre 1872 nr. 1347 univ. o resolutiune negativa.

Contr'a acestei resolutiuni negative sinodulu paroch. din motive relevanti, au insinuatu recursu la inaltulu ministeriu de culte si instructiune publica prin maritul comitiatu, care din urma n'au voitu a substerne recursulu la locurile mai inalte, ci lu au respinsu a limine comitiati cu acelu indreptariu, ca contr'a decisiuniloru universitãtiei „appellatio non datur.“

Si contr'a acestui resolutiuni sinodulu paroch. au insinuatu recursu pre care la demãndarea Ven. Consist. archidieceanu, l'au instruat sinodulu paroch. amesuratu indigitãriloru din resolutiunea Universitãtiei din 19 Decembre 1872 nr. 1347/univer. si asiã fu substernutu la locurile mai inalte. —

In urm'a acestui recursu inaltulu ministeriu de culte si instructiune publica cu inaltulu seu emisu din 13 Novembre 1874 nr. 23 272 au recercatu pre ilustrulu comite alu fondului regiu, cá acél'a sa substerna între altele si instrumentulu de donatiunea de 50 mii fl. cari pre totu anulu sa dau din averea comuna a fondului regiu pentru scólele si studiosii sasesci din fondulu regiu. —

Predandu-se acestu inaltu emisu unei comisiuni, se puse elaboratul comisiunei in siedinti'a diñ 8 Decembre a. tr. la ordinea dilei. — Comisiunea propuse o representatiune cátra inaltulu ministeriu care se si primí de Universitate. — Contr'a acestei representatiuni, deputatii romãni si magiari au presentatu urmatoriulu votu separatu.

Cu ocasiunea pertractãrii rescriptului guvernialu dela 13 Novembre a. c. nru 23, 272, subscrisii au insinuatu votu separatu, pre care lu motívãmu precum urméza:

„Maioritatea adunarei prin conclusulu seu luat cu privire la rescriptulu mentionatu, de buna sèma are de cugetu, a se sub-

trage a priori de sub ori-ce influentia a guvernului asupr'a administrãrei si intrebuintãrei averei nãtionali precum si a averei celoru siepte judi, si anume ea cugeta a se subtrage sub acelu pretestu, ca numai universitate, cá unicu proprietariu legitimu, are dreptulu de a dispune libera si fara nici o restrictiune de averea din cestiune. Inse cumca acésta aplicatiune a faptului este gresita si nefundata pre lege, se vede apriatu atãtu din natur'a lucrului, cãtu si din originea averei din cestiune, deórece precum asiã numit'a avere nãtionale, asiã si averea celoru siepte judi, s'a creatu parte din donatiuni regesci pentru serviciile aduse pre altariulu patriei din partea tuturoru locuitoriloru din fundulu regiu; parte din contributiuni si reparitiuni facute asupr'a tuturoru locuitoriloru din fundulu regiu, fara distinctiune de nãtionalitate ori confesiune.

„Dreptu aceea ambele specie de avera suatu proprietatea necontestabile, nu a universitãtiei sasesci, ci a celoru 11 resp. 8 municipie ale fundului regiu, precum chiaru universitateã nãtionala, au recunoscutu acésta prin conclusulu seu dela 17 Maiu 1871 — si cá atare sub nici o conditiune, nu se póte considerã cá avere privata, ci cá avere comuna, care chiaru pentru aceea si togmai in interesulu bine întielesu alu celoru indreptãti a fostu supusa prin lege cercului de activitate alu guvernului.

„Acésta sfera de activitate legale, nu s'a restrinsu nici odãta numai la dreptulu de suprema inspectiune din partea statului ci in decursulu si pre basea acestui dreptu guvernulu de nenumerate ori a adusu decisiuni meritórie in privint'a aplicãrei si intrebuintãrei averei din cestiune, si acésta au facutu guvernulu parte din iniciativ'a sea propria, parte in urm'a controverseloru escãte, ceea ce se constatã nu numai prin punctele regulatórii I. 11. III. p. 1 si 2 dela an. 1804 ci si prin nenumerate casuri concrete.

„Asiã de esemplu între altele: „I. Prin rescriptulu aulicu dela 15 Octombre 1791 Nr. 5803 s'a ordonat cu privire la intrebuintãrea averei din cestiune ca: „Residui proventus ad erigendas scholas et ecclesias in locis sive saxonis sive valachicis presertim talibus, qui proprios alodialia proventus exiguos vel nullos habent convertendi sunt“;

„II. Prin rescriptulu aulicu dela 14 Aprile 1798. s'a impusu Comitului sasescu de pre acelu tempu, ca sum'a de 500 fl. m. c., ce universitateã nãtionala a votat'o lui Fridericu Rosenfeld pentru edarea operelor: „De initiis Saxonum“ si „Despre escluvulu dreptu civilu si de proprietate alu sasiloru“, sa se rastitue casseloru nãtionali (rescriptulu comitalu dela 25 Maiu 1798).

„III. In fine prin rescriptulu dela 29 Iuniu 1808 Nr. 6294 cancelari'a aulica a preliminaru 50,000 fl. m. c. din cas'a nãtionala, cá stipendii pentru tineri studenti din fundulu regiu, fara diferentia de confesiune, cari stipendii inse, prin ominósa donatiune dela 22 Augustu 1850 s'au sistatu si s'au destinatulu spre scopuri escluvivu confesiunde sasesci, prin ce s'a facutu o nedreptate strigãtorie la ceriu. —

„Din cele espuse mai susu, se vede apriatu cumca guvernulu nu numai din vechime a fost indreptatitu a exercitã pre lãnga dreptulu seu de suprainspectiune inca si o influentia asupr'a intrebuintãrei averei din cestiune ci elu este indreptatitu, ba chiaru obligatu a eserce si acn'm'a acésta iniuriãntia. —

Sabiiu in 10 Decembre 1874. Macelariu, Bolog'a, Tipeiu, Deacu, Dr. Tincu, Dr. Pecurariu, Nagy, Orbonasiu, Claudiu Vladu.

Acestea fapte complinite amu aflatu de lipsa a le reproduce in modu genuinu cu acelu espresu scopu spre a poté resfrange cu efectu, unele asertiuni inprudenti aruncate in sofisme asupr'a sinodului nostru parochialu, care pre lãnga tôte espectoratiunile facute in radicalulu diurnalu „Tagblatt“ din Sibiulu, si astadi se tiene indreptatitu la petitulu seu celu modernu din petitiunea sea din 16 Novembre. — Constatãmu ca incidentulu acésta ini-

ciatu prin emisul inaltului ministeriu de culte si instructiune publica din 13 Novembre 1874 nr. 23272, au inferbentat animile fratiloru sasi pâna la aceea potentia, încâtu ei nu s'au potutu retienea a nu schimosi adeverulu spre a poté face parerea loru plausibile si credibile publicului si aducându-lu pre acest'a cu intrebuintiarea de sofisme la credintia desiarta. —

Din atitudinea confratiloru sasi si a nume a partidei clericali, care spriginesce pre susu pomenitulu diurnalu, se vede luminatu, ce intentiuni favorabili incaldiescu si nutrescu fratii sasi in peptulu loru, ei multu bucinatii pioneri ai culturai in oriente, fatia cu românii si ungurii din fondulu regiu pentru acâruru inaintare in cultura ei sasi se opunu din tóta poterea, cându se cere ajutoriu din averea comuna, tuturoru locuitoriloru din fondulu regiu. —

Specialele inputatiuni ce se facuse sinodului nostru, ca elu aru fi cutezatu cu preterirea Universitătii nat. a insinuá recursu si a invocá poterea statului fâra nici unu dreptu, le respingemu cá nemeritate si ne drepte, căci odatu comitatulu nat. recursulu cestionatu cu „quos ego“ „appellatio non datur“ contra decisiuniloru Universitătii, ni l'au respinsu, ca nefundatu si apoi substernerea lui amu cautat'o a o face pre alta cale; alta data, căci ca petitiuni, cá cea din cestiune, sa potu inaintá la locurile mai inalte fâra de a se presentá cineva culpabilu de crimen laesa majestatis. — Asiá credemu noi, cari amu apelatu prin o rogamine forte obiectiva si bine motivata la sentiulu de dreptu alu confratiloru sasi spre a fi si noi egalu indreptatiti cu densii in realitate, cari nu numai ne-au reieptatu cu drépt'a nâstra pretensiune, ci ei si-au insusitu dreptulu de inapelabilitate, infruntându-ne de indresneti obraznici, cându dicu, ca inaltulu ministeriu prin representatiunea facuta de confratii sasi, se va convinge „cumca in analele Universitătii este o fapta ne mai audita, cum-ca din ôre care parte pentru o donatiune denegata, s'aru fi inaintatu recursu la inaltulu guvernulu alu statului“. Déca ni-se satisfacea umilitei nâstre petitiuni, nici nu recurgeamu mai departe; inse noi inapelabilitatea concluselor Universitătii, care in casulu de fatia, au fostu nedrépta fatia cu cererea nâstra, pre bas'a dispositiuniloru positive, nici decum nu o amu potutu recunósce, si parerea nâstra este si prin votulu separatu destulu de motivata. —

(Va urmá)

Romania.

Bucuresci, 7 Februarie 1875.

Amu aretatu intr'o revista precedenta cu cáta bunavointia si adeveratu patriotismu s'au intrecutu oratorii din Camera, cá principele Dim. Ghic'a, generalu Telu, D. Rosnovanu, ca sa sustiena si sa voteze impreuna, cu o mare majoritate, proiectulu de lege prin care se autorisá guvernulu a cumperá arme pentru 5 milióné lei noi, acoperindu-se acésta chieluieála necesara prin emisiune de renta. Amu spusu ca acestu votu s'a datu nu asupr'a unui proiectu presentatu de guvernulu, ci asupr'a unei propunerii provenite din chiaru iniciativ'a Camerei, care a devenitu proiectu de lege si la care s'a asociatu voiosu si guvernulu. E recunoscuta de toti necesitatea de a avé arme bune si de acela'si sistemu; căci la ce aru servi organizarea si exercitiile acelu corp numerosu de militari si dorobanti din armat'a teritoriale, déca nu aru avea arme bune si indestule.

Astadi d. ministru de resbelu generalu Florescu a comunicatu senatului acestu proiectu de lege, care

dupa cererea mai multoru dni senatori, s'a tramisu la sectiuni de urgentia.

Nu este românulu care sa nu primésca bucuros ori-ce sacrificiu, cându este vorb'a de organizarea si dotarea armatei nâstre natiunale cu armele necesarie. Cátu despre guvernulu si ministrulu de resbelu, care a fostu si este insarcinatu cu realizarea acestei opere serióse pre base solide si intinse conformu noului sistemu si traditiuniloru nâstre natiunale, — apoi se scie de toti cátu de multu a facutu acestu guvernulu si inteligintele ministru de resbelu generalu Florescu pentru armat'a nâstra, prin aplicarea legii de reorganizare pre base solide din 1872. Toti românii sinceri, fâra osebire de partitu, si chiaru strainii, au apretiatu progresele rapedi ale armatei nâstre natiunale, in capulu cárei se afla M. S. domnitoriulu, cu ocaziunea concentrâriloru facute in trei ani dearendulu, unde o armata juna, in care este chiamatu fia-care cetatienulu a face parte, a datu probe de soliditate, disciplina si devotamentu.

Organizarea armatei teritoriale cu artileria sea, dupa unu sistemu ingeniosu si economicu, pre care lu datorimu zelului si inteligintiei dlui generalu Florescu; imbunatatirea materiale, introducerea servitiului telegraficu si de potonieri in armata, organizarea serviciului sanitaru; marierea efectivului si cuadelorlu, etc. suntu atâtea imbunatatiri datorite actualului ministru de resbelu, care este stimatu si iubitu nu numai de armata, dara de toti românii sinceri si imparziali.

De aceea si camer'a a votatu din propri'a ei iniciativa, — si nu ne indoimu ca si senatulu va dá asemenea votulu seu — cele 5 milióné pentru cumperarea de arme si completarea materialului necesaru armatei nâstre natiunale.

Dlu Cipriano del Mazo, ministrulu Spaniei, a ajunsu in capital'a nâstra in diu'a de Sambata la 12 ôre. Escelenti'a Sea a fostu insocitu dela fruntari'a nâstra de d. inspectoru generalu alu liniei ferate Al. Catargiu, si de d. Latiescu prefectulu politiei de Iassi. La gar'a Bucuresci a fostu intimpinatu de d. Blaremburg, prefectulu politiei, si de d. M. Mitilineu, secretariulu generalu alu ministeriului afaceriloru straine.

D. del Mazo s'a coboritu la Grand Hotel de Boulevard, unde i se preparase apartamente. A dóu'a di Dumineca, la 1 ôra si jumetate, ministrulu Spaniei a fostu primitu, in audientia oficiala, de cátra Mari'a Sea, fatia cu d. ministru afaceriloru straine alu Romaniei, si cu cas'a civila si militaria a Mariei Sele. A fostu condusu la palatu in trasura domnésca si cu escorta de onóre. D. del Mazo a inmanatu Mariei Sele scrisóra prin care Majestatea Sea regele Alfonso XII i notificá suirea sea pe tronulu.

D. ministru a fostu recondu la otelu cu acela'si ceremonialu.

In cursulu dilei d. del Mazo a facutu visite la dnii ministri si la dnii reprezentanti ai puteriloru garante.

Sér'a a fostu prândiu gal'a la palatu in onórea dlui ministru alu Spaniei. Ori-cine a pututu cunósce pre acestu distinsu barbatu care are o positiune inalta in patri'a sea, a fostu incantatu de manierile sele elegante si de forti'a intelegintiei sele, si mai alesu de bun'a opiniune ce a capetatu dela tier'a nâstra. „Pess'a“.

Escelenti'a Sea d. del Mazo, ministrulu Spaniei, a plecatu eri (8 Februaru) din capital'a nâstra, spre a se întórce la Vien'a.

Greutatele circulatiunei drumuriloru de feru a retienutu pre d. del Mazo dóue dile mai multu in capital'a nâstra. Acestu tempu l'a intrebuintiatu spre a visitá museele, bisericelile,

stabilimentele militare, asilulu Elen'a, de care a remasu incântatu, si alte stabilimente ce avemu.

Pre cátu scimu, d. ministru alu Spaniei duce cu sine cele mai bune impresiuni si suveniru despre natiunea nâstra, despre starea nâstra sociala, despre famili'a nâstra domnitóre.

Acésta visita va servi de preludiu spre a se stabili, pentru viitoriu, mai frecvente si mai strense legaturi intre Romania si o tier'a amica si consanguena cá Spania. „Pr.“

Varietăți.

*(Ceremonia funebreale pentru reparașatulu bar. Popu,) presiedintele d. senatu la curia reg., s'a tienutu in 20 Febr. cu mare solemnitate. Cá delegatu a P. Sele Eppulu si Metropolitulu I. Vancea a pontificatu Dr. Victoru Mihali: fiindu asistenti d-nii canonici Ioanu Antoneli si Antoniu Vestimeanu, precum si dlu Iustinu Popfiu dela Oradea-mare, carele dupa unu discursu funebreale a pontificantelui episcopu, tienú unu altu discursu cu oratoria escelinte in limb'a magiara. Unu numerosu publicu românulu si strainu a asistatu la acésta ceremonia, carea sa termina in cimiteriulu Cherepesiu, unde fu asediatu cosciugulu pentru deportare in Transilvania. Dlu Alesandru Romanu tienú o cuventare in numele comitetului asociatiunei transilvane,

*(Comisiunea de inmunitate) a camerei deputatiloru au tienutu in 19 Febr. a. c. la 10 ôre. siedinti'a, in care s'a pertractatu asupr'a cestiunei de inmunitate a deputatiloru Nicolau Bartha si Vicentiu Babesiu. — Amendoue afacerile suntu de natura privata si nu politica, anume a lui Babesiu este afacere personale intre d-sea si comitele supr, din Carasiu Georgiu Ivacicoviciu, care i-au intentatu procesu de fidamatuene pentru unu articlu publicatu in „Alb.“ inca in vér'a anului tr. la care din partea martorului se dedese o declaratiune aparuta atátu in „Alb.“ cátu si in „Fed.“

*(Sântire) Noulu Eppu alu Logosiului Dr. Victoru Mihali au fostu sântitu Dumineca in 14 Febr. a. c. la metropoli'a in Blasiu prin In. Présân. S. Metropolitulu Ioane Vancea asistandu Pr. Sea Eppulu de Oradea-mare Ioane Olteanu, si Pr. Sea Eppulu M. Pavelu.

INDREPTARE. Erorile suntu in diurnale la ordinea dilei. Nici tó'a nâstra nu se póte aparé de fallibilitatea acést'a. Asia in nrulu trecut, in articulu de fondu in pasagiulu alu patrulca este de a se indreptá: „de necesitatea implinirei datoritiiloru. In pasagiulu alu cincilea dupa cuvintele „putientia carte“ lipescu cuvintele: „nu-si controléza implinirea datoritiiloru loru si din caus'a acést'a.“

In articulu: „Românii din Transilvania“, care de altmintrea e numai unu estrasu forte scurtu din articulu dlui L. Vajda, aparuti in „Kelet“ si mai tardiu si in o brosiura separata pre carea o recomandámu publiculu din totu sufletulu, in acestu estrasu dicemu inca ocazi unele erori preste cari nu putemu trece cu vederea. Asia in pasagiulu alu cincilea e a se indreptá: „din caus'a urareii censului pentru nenobili“; in pas. 11 e a se indreptá: „nemultamirea românilor pre nedreptu etc.“

Raportu comerciale.

Sabiiu 14 Fauru n. Grâu 4 fl. 40 xr. frumosu, 4 fl. 13 xr. mestecat, 4 fl. — xr. cualit. infer.; secar'a 3 fl. 13 xr. pâna 2 fl. 67; — orzu fl. 3; ovesu 1 fl. 67 pâna 1 fl. 40 xr.; encuruzu (porumbu) 2 fl. 87 xr.; cartofi 1 fl. 33 xr. galé'ta austriaca.

Cânap'a — fl. maj'a. Lintea 6 fl. — xr.; mazarea 6 fl. — xr., Fasolea 6 fl. 67 xr.

Fenu legatu — fl. 85, nelegatu — fl. 80 xr., paie lungi 60 xr., scurte 50 xr, maj'a.

Lemne de focu 8—9 fl. stang. austr. Carne de vita 18—20 cr. p., de porc 24 xr. Unsóra 79 xr. pâna la 1 fl. — cup'a.

Burs'a de Vien'a.

Din 27 Februaru 1875.

Metalicele 5%	70 75
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	75 80
Imprumutulu de statu din 1860	111 75
Actiuni de banca	963 —
Actiuni de creditu	218 50
London	111 30
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	79 25
„ „ „ Temisoreno	77 50
„ „ „ Ardelenesci	76 60
„ „ „ Croato-slavone	80 —
Argintu	105 25
Galbinu	105 25
Napoleonu d'auru (poli)	8 88 1/2

Concursu.

Pentru ocuparea unei statiuni vacante de profesoru la gimnasiulu rom. gr. or. din Bradu si a unei statiuni vacante invetiatoresci la scól'a normala gr. or. totu de aci, — prin acést'a se escrie concursu pâna in 8 Martiu st. vechiu.

Salariulu anualu impreunatu cu postulu profesoralu este 600 fl. v. a. iera cu postulu invetiatorescu 450 fl. v. a. si se ridicu in rate lunari anticipative, incepéndu din diu'a intrârei in oficiu.

Doritorii de a competi la aceste statiuni au a dovedi in generalu:

1. Ca suntu romani de religiunea gr. or.
2. Cum ca au avutu pâna acum'a o portare morala nepatata, iera in specialu:
3. Cumca competintele pentru postulu profesoralu au facutu cu succesu bunu cursulu filosoficu si filologicu la vre-o academia din patria seu strainatate, seu celu putienu au depusu esamenu de maturitate si au terminatu cu succesu eminentu cursulu de 3 ani la vre-unulu din institutelu teologico-pedagogice rom. gr. or. din patria; — competintele pentru postulu invetiatorescu, ca au absolvatu celu putienu 4 clase gimnasiali si cursulu teologico pedagogicu la vre-unu institutu gr. or. si ca este initiatu in cântâri intru atátu cá se póta conduce corulu vocale.

Petentii si voru adresá petitiuniloru la subsemnatulu comitetu in Bradu, comitatulu Zarandului.

Bradu in 8 Fauru 1875.

Comitetulu reprezentantiei gimnasiali.

(2—3)

Concursu.

Pentru ocuparea parohiei gr. or. S. Copalnicu cu filialulu Curtiusielu protopresbiteratulu Cetatei de Peatra — se escrie concursu cu terminu pâna la 9 Martie in care di va fi si alegerea. —

Emolumentele suntu:

1. In parochia materia dela 118 familii o ferdela de cucuruzu nesfarmitu si cáte o di de lucru. —
2. In filialu: dela 60 familii o ferdela de cucuruzu sfarmitu, si dela 20 familii o ferdela nesfarmitu. Cas'a eclesiala cu edificelile economice si folosirea ogradici a 1000 aratoriu.

In materia: portiunea canonica 2 jugere 600 aratoriu si aratoriu.

In filialu 2 jugere 1379 aratoriu folosirea cimiterieloru si a ingropatóreloru. —

Stol'a statorita de sinodulu protopescu din 1872, care tóte computate in bani dau unu venitu de 403 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acést'a parochia au de a-si asterne petitiuniloru instrute in sensulu statutului organicu si a regulamentului provisoriu din 1873 la subscrisulu pâna la terminulu susu disu. —

Carpenisju in 16 Ianuarie 1875.

In contielegere cu comitetelu parochiali.

Ioanu Sio vrea, adm. prot.

(2—3)

Banc'a generala de asiguratiune reciproca „Transilvania“.

A VI adunare generala ordinaria va avé locu in 9/21 Martie a. c. la 3 ôre dupa prândiu in sal'a Magistratului de aici.

Obiecte de pertractare:

1. Raportu despre decursulu afaceriloru in anulu 1874.
2. Bilantiulu pentru anulu 1874.
3. Intregirea consiliului administrativu.
4. Alegerea comitetului pentru reviziunea computelor pre anulu 1875.
5. Alte propunerii incurse.

A se infatisá la adunarea generala si a exercia conformu statutelor dreptulu de votare e indreptatitu fia care membru.

Propunerii din partea membriloru suntu de a se substernu in conformitate cu art. 22, lit. c. a statutelor 14 dile inaintea adunârii generale directiunei nâstre generale, cá sa póta fi pusa la ordinea dilei.

Sabiiu in 7/19 Februaru 1875.

Consiliulu administrativu.